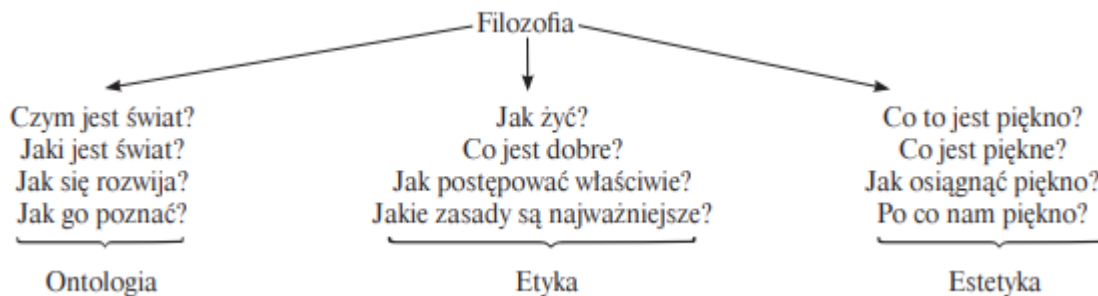

TEMAT LEKCJI 12, 13: Jak Sokrates uczył myślenia? J. Gaarden *Świat Zofii*.

doskonalisz umiejętność wydobywania i porządkowania informacji z tekstu, zapamiętasz podstawowe informacje dotyczące Sokratesa, dowiesz się, czym zajmuje się filozofia jako nauka, dowiesz się, na czym polega ironia sokratyczna, przypomnisz wiadomości na temat przemówienia.

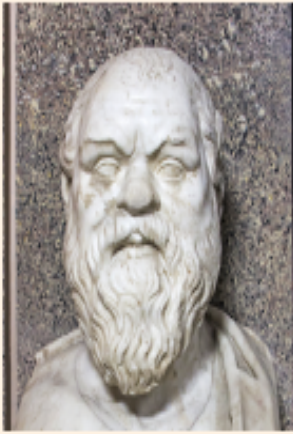
1. Przypomnij znaczenie słowa **filozofia**.

gr. *philein* – lubić
philos – kochany, kochający
sophia – mądrość
 filozofia → „umiłowanie mądrości”
 filozof → „kochający mądrość”

2. Zapoznaj się z tekstem: **J. Gaarden *Świat Zofii* /Podręcznik str. 207-208/.**

3. Na podstawie tekstu wypełnij **kwestionariusz osobowy** dotyczący Sokratesa:

SOKRATES		
yosmoes815/Shutterstock.com	Lata życia	
	Miejsce zamieszkania	
	Zawód matki	
	Wygląd zewnętrzny	
	Zawód	

4. Odtwórz sposób postępowania Sokratesa:

zadawanie pytań rozmówcy • udawanie niewiedzy • dojście do prawdziwej wiedzy • rozmówca uświadamia sobie błąd w rozumowaniu • inicjowanie rozmowy
•
•
•
•
•

5. Wskaż fragment wyjaśniający, na czym polegała ironia sokratyczna. Wyjaśnij to pojęcie swoimi słowami.

ironia sokratyczna - .....

6. Wykonaj polecenie 2, /podręcznik str. 209/, odpowiedzi zapisz w zeszycie.

7. Przypomnij wiadomości o przemówieniu:

<https://www.youtube.com/watch?v=htXYfWOAxII>

<https://view.genial.ly/5e6b8780edea200fcbd4ed85/interactive-image-przemowienie-klasa-6>

Przemówienie

Zapamiętaj!

- To oficjalna wypowiedź o charakterze monologowym skierowana do jakiegoś, zwykle licznego, zgromadzenia.
- Wygłasza się je w celu: przekonania słuchaczy do poglądów przedstawianych przez mówcę, nakłonienia do odpowiedniego działania lub wywołania jakichś przeżyć i uczuć.
- Wyróżniamy: przemówienia **okolicznościowe** (wygłaszane na różnych uroczystościach) i **specjalistyczne** (np. sądowe, polityczne, religijne, wykłady).
- Mogą się w nim znaleźć różne formy wypowiedzi (np. elementy rozprawki, sprawozdania, opowiadania, opisu).
- Powinno być rzeczowe, konkretne, oparte na faktach.
- Występują w nim:
  - zwroty do słuchaczy (np. szanowni państwo, czcigodny jubilate, drogie koleżanki i drodzy koledzy, panie i panowie, zacni zebrani, mili goście);
  - słowa zawierające emocjonalny stosunek do własnej wypowiedzi (np. przypadł mi dziś miły obowiązek, powierzono mi dziś szczególne zadanie, mam zaszczyt, jestem wzruszony, to dla mnie wielkie przeżycie);
  - wyrazy i zwroty dotyczące czasu i miejsca, w którym odbywa się uroczystość (np. to niezwykły dzień, szczególna data, pamiętna data, dzień, który na długo pozostanie w naszej pamięci, niezwykle miejsce, niezapomniane miejsce);
  - powtórzenia istotnych treści (w ten sposób zostaną one zaakcentowane).
- Posługujemy się stylem urzędowym (piszemy wiarygodnie, przekonywująco, rzeczowo, konkretnie, jasno, starannie):
  - wstęp – apostrofa do słuchaczy, wyjaśnienie powodu spotkania, określenie celu przemówienia;
  - część zasadnicza – rozwinięcie właściwego tematu przemówienia;
  - zakończenie – podsumowanie, np. puenta, aforyzm, sentencja, cytat, przypomnienie powodu, dla którego odbyła się uroczystość.
- Język i styl wystąpień publicznych musi być dostosowany do audytorium.
- Przemówienie należy wygłaszać (NIE CZYTAĆ!) z przekonaniem, sugestywnie.
- Jest ono skierowane do słuchaczy, musi więc być zrozumiałe, atrakcyjne i nie za długie (nie może ich zanudzić!). Zdania powinny być krótkie i proste, a całość przejrzysta.
- Dobry mówca przemawia wyraźnie, wyraziście, głośno, nie spieszy się – przyspiesza tylko wtedy, gdy ma to związek z wygłaszaną treścią, np. zwraca uwagę słuchaczy na tempo wydarzeń, o których mowa. Nie traci kontaktu ze słuchającymi. Redaguje przed wystąpieniem jego treść i wygłasza je na próbę.
- Ważna jest artykulacja, intonacja, ton głosu, gestykulacja i mimika.

Etapy pracy nad przemówieniem

1. Przygotowanie merytoryczne:

- gromadzenie informacji, faktów, argumentów dotyczących tematu,
- przeanalizowanie sytuacji, w której będziemy przemawiać:
  - dostosowanie charakteru wypowiedzi do odbiorców (np. inaczej przemawiamy do dzieci, młodzieży, dorosłych),
  - odpowiedni dobór zwrotów grzecznościowych,
  - wykorzystanie przykładów, cytatów, aforyzmów, sentencji.

2. Kompozycja wystąpienia:

- podział na trzy części – wstęp, rozwinięcie, zakończenie,
- powtarzanie zwrotów do adresata i ważnych elementów przemówienia,
- wplatanie różnego rodzaju przerywników (np. przykładów, anegdot),
- odpowiedni układ argumentów, np. od najsłabszego do najmocniejszego lub od najmocniejszego do najsłabszego,
- wykorzystanie pytań retorycznych,
- odwoływanie się do uczuć i przemyśleń słuchaczy,
- podsumowanie – puenta kończąca wypowiedź.

3. Zredagowanie tekstu przemówienia.

4. Pamięciowe opanowanie tekstu.

5. Ćwiczenia w wygłaszaniu przemówienia z doborem odpowiedniej modulacji głosu, mimiki i gestykulacji.

6. Wygłaszanie przemówienia z uwzględnieniem wyćwiczonych elementów oraz odpowiednimi reakcjami na warunki wystąpienia i zachowania słuchaczy.

Szanowny Panie Dyrektorze, Drodzy Nauczyciele, Kochani Rodzice, Koleżanki i Koledzy!

Dziś nadszedł czas pożegnania. Różnie bywało, raz lepiej, raz gorzej, ale dzisiejszy dzień ma szczególne znaczenie. Jest nawet w pewnym sensie datą historyczną. Oto uczniowie Szkoły Podstawowej im. Obrońców Westerplatte w Mąkowsku szczęśliwie dobrnęli do końca pierwszego etapu edukacji. W tym niezwykle dla nas miejscu i czasie przypadł mi zaszczyt w imieniu uczniów klas ósmych powiedzenia wszystkim gorąco i serdecznie: Dziękujemy.

Dziękujemy Panu Dyrektorowi za wsparcie i cierpliwość. Za wyrozumiałość, na którą mogliśmy liczyć w trudnych chwilach.

Dziękujemy Nauczycielom za dobro, piękno i prawdę. Dziękujemy za wiedzę. Za poświęcony nam czas. Za długie wieczorne godziny spędzone nad naszymi sprawdzianami i klasówkami. Zdajemy sobie sprawę, że nasze zachowanie nie zawsze świadczyło o wdzięczności, jaką teraz chcemy wyrazić (jednak nikt przecież nie jest doskonały), ale dziś z całego serca doceniamy wysiłek włożony w naszą edukację.

Dziękujemy Rodzicom za miłość. Za to, że znoszą nasze humory i porażki. Za to, że przypominają, co w życiu jest najważniejsze. Niestety, kochani Rodzice, nie możemy Wam obiecać, że od tej chwili skończą się wszystkie kłopoty, ale wiemy na pewno, że razem potrafimy je przezwyciężyć.

Wam, Koleżanki i Koledzy, życzymy, abyście za rok stanęli na naszych miejscach tak samo dumni i wzruszeni jak my dziś.

To nasze ostatnie spotkanie w takiej roli w murach tej szkoły, za chwilę bowiem staniemy się jej absolwentami. Już dziś jesteśmy pewni, że będziemy tęsknić. Tęsknić do gwarnych korytarzy, naszych ławek, a przede wszystkim do przyjaciół, których tu spotkaliśmy.

Jako absolwenci życzymy całemu Gronu Pedagogicznemu wielu sukcesów w pracy, siły, wytrwałości i pasji. Rodzicom, aby nie zniechęcali się naszymi porażkami, doceniali sukcesy i za kilka lat byli z nas tak samo dumni jak dziś.

Na zakończenie chcielibyśmy przypomnieć słowa Wisławy Szymborskiej:

*Nic dwa razy się nie zdarza
I nie zdarzy. Z tej przyczyny
Zrodziliśmy się bez wprawy
I pomrzemy bez rutyny.*

*Choćbyśmy uczniami byli
Najtęższymi w szkole świata
Nie będziemy repetować
żadnej zimy ani lata.*

8. Zadanie domowe

Wykonaj polecenie 14, /podręcznik str. 209/. **Termin 27.04.2020r.**